

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ:

ИЗВЈЕШТАЈ КОМИСИЈЕ

о пријављеним кандидатима за избор наставника и сарадника у звање

І. ПОДАЦИ О КОНКУРСУ

Одлука о расписивању конкурса, орган и датум доношења одлуке:
Одлука о расписивању конкурса у наставничка и сарадничка звања, број: 02/04-3.1537-101/13; Сенат Универзитета у Бањој Луци, 28.05.2013.године

Ужа научна/умјетничка област:
Организација и послови полиције

Назив факултета:
Висока школа унутрашњих послова

Број кандидата који се бирају
Један (1)

Број пријављених кандидата
Један (1)

Датум и мјесто објављивања конкурса:
31.05.2013. године, Бања Лука.

Састав комисије:
а) председник, проф. др Саша Мијалковић
б) члан, проф. др Душко Вејновић
в) члан, проф. др Ранко Лојић

Пријављени кандидати
Др Желимир Шкрбић

II. ПОДАЦИ О КАНДИДАТИМА

Први кандидат

а) Основни биографски подаци :

Име и презиме:	Др Желимир Шкрбић
Датум и мјесто рођења:	20.05.1966. године, Јајце
Установе у којима је био запослен:	Министарство унутрашњих послова РС
Радна мјеста:	<ul style="list-style-type: none"> - Професор Средња школа УП Сарајево – 1989.-1991.године; - Професор Средња школа УП Бања Лука – 1994.-2000.године; - Одјељење за специјалистичку обуку ПА Бања Лука, начелник,; - Асистент на Виша школа УП, Бања Лука; - Стручни сарадник за наставу Висока школа УП, Бања Лука од 2009. године; - Наставник Висока школа УП, Бања Лука од 2011. године.
Научна и/или умјетничка област:	Организација и послови полиције
Чланство у научним и стручним организацијама или удружењима:	<ul style="list-style-type: none"> - Европски дефендологија центар Бања Лука; - International Road Transport Union - IRU

б) Биографија, дипломе и звања:

Основне студије	
Назив институције:	ВА КоВ Београд
Звање:	Официр
Мјесто и година завршетка:	Београд, 1989. године
Просјечна оцјена:	8,36
Постдипломске студије:	
Назив институције:	Факултет безбједности, Београд
Звање:	Магистар наука одбране, безбедности и заштите.
Мјесто и година завршетка:	Београд, 2010. године
Назив магистарског рада:	Утицај исламског фундаментализма на тероризам у БиХ
Ужа научна/умјетничка област:	Организација и послови полиције
Докторске студије/докторат:	
Назив институције:	Универзитет Синергија, Факултет за безбједност и заштиту Бања Лука,
Звање:	Доктор наука безбједности и заштите
Мјесто и година завршетка:	Бања Лука, 2012. године
Назив докторске дисертације:	Систем безбједности Босне и Херцеговине у борби против тероризма –

	политичкоправни и безбједносни аспекти –
Научна/умјетничка област:	Организација и послови полиције
Претходни избори у наставна и научна звања (институција, звање, период)	ВШУП, Предавач, 2011. – до сада.

в) Научна/умјетничка дјелатност кандидата

Радови прије последњег избора/реизбора (Навести све радове сврстане по категоријама из члана 19. или члана 20.)		
1. Шкрбић, Желимир: "Развој исламског тероризма, узрокован исламским фундаментализмом" <i>Дефендологија – теоријско стручни часопис за питања заштите, безбједности, одбране, образовања, обуке и оспособљавања</i> , година VIII, Бања Лука, број 17-18, 2005. године.		
Радови послје последњег избора/реизбора (Навести све радове, дати њихов кратак приказ и број бодава сврстаних по категоријама из члана 19. или члана 20.)		
1.	Шкрбић, Желимир, Шарић, Борислав: "Могућности исламиста на угрожавању безбједности БиХ", Зборник радова са међународне научностручне конференције <i>"Супротстављање тероризму – међународни стандарди и правна регулатива"</i> , Висока школа унутрашњих послова, Бања Лука, 2011. године, стр. 541-550. ISBN 978-99938-43-31-3. У раду се говори о могућности исламиста на угрожавању безбедности Босне и Херцеговине, ко су носиоци исламског фундаментализма и начинима њиховог организовања. Сваки терористички колективитет има аутентична правила о свом организовању, односно структурне делове. Босна и Херцеговина јесте у систему организованог међународног тероризма и у њој се врши регрутација будућих муцахедина и терориста. Кампови за обуку у Босни и Херцеговини више не постоје, али данас се регрутација врши по џамијама. Углавном регрутују младе, дјецу шехида и оне из социјално угрожених слојева становништва. У Босни и Херцеговини постоје чврсто изграђене ћелије које су изузетно активне и не ради се о спавачима. Та активност се углавном огледа у убрзаној регрутацији нових чланова. Као носиоци исламског фундаментализма најочљивији су страни држављани али и домаћи се трансформишу у истом правцу и теже ка идентичним циљевима. Сви арапски борци (страни држављани) су у Босну и Херцеговину углавном улазили са званичним пропусницама уз објашњење да су то странци који долазе у Босну и Херцеговину да испитају могућност достављања хуманитарне помоћи.	5
2.	Шкрбић, Желимир, Шарић, Борислав: "Начини организовања и облици испољавања насиља младих у спорту, републике српске – БиХ", Зборник радова са међународног научног скупа <i>„Млади и насиље у спорту у Републици Српској – Босни и Херцеговини и обезбјеђење спортских догађаја“</i> , Европски дефендологија центар за научна, политичка, економска, социјална, безбједносна, социолошка и криминолошка истраживања, Бања Лука, 2011. године, стр. 250-258. ISBN 978-99955-22-27-8.	

	<p>У овом се раду обрађују културолошки односи између младе популације различитог узраста и облика насиља у Републици Српској - БиХ, са сврхом да се установе основне сличности и разлике између тих културолошких односа, а онда да се одреде различити облици насиља. Поред тога додатна амбиција рада је да понуди неке нове хоризонте сагледавања и углове посматрања повезаности културе и насиља, што подразумијева увођење класификација које би требало да олакшају разумјевање овог феномена. Тако, сматрамо да подјела културолошких односа назначавала издвојене облике вршњачког насиља, начин организовања група, као озбиљног друштвеног, па и политичког проблема, који је широко распрострањен и институционално препознат. Потребно је нагласити да се овом феномену већи значај придаје тек седамдесетих година прошлог вијека, а да у садашњем времену добија на експанзији у ЕУ, али је правовременим доношењем Закона у неким земљама ЕУ сведен на "задовољавајућу" мјеру, што на овим просторима тек предстоји. Код младих почиње да преовладава мишљење да је насиље постало стил живота, забава, а све чешће и награда. Највеће групе, су групе истих или сличних културолошких схватања. Субкултура оваквих група (не стриктно само њих) је дуже вријеме проучавана од стране научних радника, али тек крајем осамдесетих година прошлог вијека, постала је издвојен предмет занимања социолога. Овоме у прилог иду честе конфронтације различитих група младих као субкултуре (условно речено и контракултуре, имајући у виду екстремне културолошке групе) и етаблираног друштвеног поретка. Основне карактеристике културолошких група субкултуре су: групна солидарност, територијалност и маскулиност. Насиље међу младима у Републици Српској - БиХ постаје све присутније и све бруталније. Различита оруђа и оружја (шипке, пајсери, ножеви, ватрено оружје) свакодневно се проналазе у многим школама и мјестима гдје се млади масовније окупљају. Док једни тврде да је насиље међу младима у порасту, други кажу да је насиље исто као и раније. Ипак, статистика иде у прилог онима који кажу да је насиље у порасту, о чему свједочи и неколико убистава прошлих година. Кроз рад ће бити објашњени појмови директног структурног и културног насиља, као и превентивна дјелатност надлежних институција.</p>	5
3.	<p>Шкрбић, Желимир, Ранко, Лојић, Владимир, Ристић: "Стратешки приступ менаџменту људских ресурса", <i>Дефендологија – теоријско стручни часопис за питања заштите, безбједности, одбране, образовања, обуке и оспособљавања</i>, година XV, број 31, 2012. године, Бања Лука, стр. 47-60. UDK 005.96 COBISS:BN-ID2507032.</p> <p>Менаџмент људских ресурса, као сажети израз нове филозофије и праксе менаџмента, резултат је убрзаних промена у савременом свету и значаја који се придаје људима и</p>	

	<p>њиховим потенцијалима. Једна од најзначајнијих разлика између менаџмента људских ресурса и персоналног менаџмента је стратешки приступ. Стратешки приступ менаџменту људских ресурса је развојни процес који се формира, и који се мења у складу са догађајима унутар организације и окружења. У чланку су појашњене основне карактеристике персоналног и менаџмента људских ресурса. Анализирани су савремени трендови у области менаџмента људских ресурса и указано на стратешке приступе менаџменту људских ресурса.</p>	6
4.	<p>Шкрбић, Желимир: „Специфичности исламског фундаментализма у БиХ“, <i>Годишњак ЕДЦ</i>, година 1, број 1, Бања Лука, 2012. година, стр. 169-175. ISSN 2233/1891</p> <p>У овом раду је указано да утицај исламског фундаментализма на тероризам у Босни и Херцеговини (БиХ), као новонастали феномен на овим просторима, заокупља пажњу и академске заједнице и струћњака из праксе. У последњој деценији XX вијека на простору БиХ догодиле су се драматичне и трагичне друштвене промјене, које су се негативно одразиле на све сфере друштвеног живота (политичку, економску, социјалну, културну, моралну, нормативну итд.) и које су, као такве имале утицаја на разне друштвене појаве, укључујући и тероризам, као изразито негативно друштвену појаву. Надаље се указује на појам исламског фундаментализма, који су услови и узроци трансформације исламског фундаментализма у тероризам, као и његову генезу и циљеве исламских фундаменталиста у БиХ до, и после Дејтонског мировног споразума.</p>	6
5.	<p>Шкрбић, Желимир: Утицај исламског фундаментализма на тероризам у босни и херцеговини, Монографија, Комесграфика, Бања Лука, 2011. године, стр. 162. ISBN 978-99938-59-34-5.</p> <p>У раду је указано да утицај исламског фундаментализма на тероризам у Босни и Херцеговини (БиХ), као новонастали феномен на овим просторима, заокупља пажњу и академске заједнице и струћњака из праксе. У последњој деценији XX века на простору БиХ догодиле су се драматичне и трагичне друштвене промене, које су се негативно одразиле на све сфере друштвеног живота (политичку, економску, социјалну, културну, моралну, нормативну итд.) и које су, као такве имале утицаја на разне друштвене појаве, укључујући и тероризам, као изразито негативно друштвену појаву.</p> <p>Наиме, поред постојећих, искрсли су нови безбедоносни изазови, ризици и претње који су превазилазили поростор БиХ. Ради се првенствено о томе да је у етничко-верском рату у БиХ (1992 – 1995), у оружаним саставима локалних муслимана, учествовало и неколико хиљада исламиста (муслимански верски екстремисти) из преко тридесетак муслиманских и неколико хришћанских земаља, многи од њих прекаљени у вишегодишњим оружаним сукобима у Авганистану и</p>	

терористичким активностима широм света, односно реч је о особама којима је џихад („свети рат“) у правом смислу основно занимање.

Предмет истраживања, утицај исламског фундаментализма на тероризам у БиХ, у ширем смислу припада наукама безбедности и војним наукама, те се највећи део односи на савремене концепције безбедности и на њима заснована доктринарно-стратегијска опредељења која утичу на одбрану државе од тероризма. Мултидисциплинарност предмета истраживања наглашава чињеница, да се ради о појавама које представљају предмет истраживања друштвених наука, пре свега социологије, правних, политичких, економских, организационих наука и науке о међународним односима. Такође, предмет истраживања је одређен теоријски, операционално, просторно, временски и дисциплинарно.

Полазна основа за теоријска и емпиријска истраживања усмерена су кроз дефинисања кључних појмова који су релевантни за истраживану појаву. У ствари, дефинисани су појмови: тероризам, фундаментализам, верски фундаментализам, исламски фундаментализам и одлике испољавања фундаментализма.

Као основни циљ истраживања истакао сам актуелно стање и могућности исламских фундаменталиста да одржавају и оснажују терористички потенцијал на простору БиХ и предвиђање његовог покретања одређеним сложеним политичко-безбедносним условима. Кроз научни циљ истраживања извршио сам дескрипцију са елементима класификације и научне експланације актуелних облика утицаја исламског фундаментализма на тероризам у БиХ, с једне стране, и могућност испољавања тероризма против виталних вредности БиХ чији носиоци су удружени локални и „увезени“ исламисти, с друге стране. Резултати су јасно указали на облике и правце утицаја исламског фундаментализма на тероризам у БиХ, што у крајњој линији доприноси повећању ефикасности и ефективности вршења послова на спречавању тероризма свих безбедносних агенција које делују на територији БиХ, што је и практични циљ овог истраживања.

У делу: *Основне карактеристике савременог тероризма*, дао сам опште дефиниције (појмовна одређења) тероризма, који су узроци и циљеви тероризма, навео основне структурне елементе терористичких колективитета, стратегију и тактику терориста, те појаснио феномен фундаментализма као узрока тероризма.

У другом делу: *Специфичности исламског фундаментализма у Босни и Херцеговини*, указао сам на појам исламског фундаментализма, који су услови и узроци трансформације исламског фундаментализма у тероризам, као и његову генезу и циљеве исламских фундаменталиста у БиХ до, и после Дејтонског мировног споразума.

Кроз трећи део: *Могућности исламиста на угрожавању безбедности Босне и Херцеговине*, појаснио сам ко су носиоци исламског фундаментализма у БиХ (кроз стране држављане и кроз домаће држављане, тзв. „беле муцахедине“). Такође,

10

објаснио сам организовање и регрутацију исламиста у БиХ. Значајан део рада је посвећен карактеристичним облицима деловања исламиста ради остваривања утицаја на циљне групе у БиХ, који се огледа кроз индоктринарне, финансијске и пропагандне облике деловања. Навео сам и насилничке акте (који по својим карактеристикама имају обележја терористичког акта) који су се десили у временском одређењу истраживања. Из претходно наведеног проистекли су и одређени ефекти (резултати) утицаја исламиста на безбедност у БиХ, како негативни, тако и позитивни.

Последње поглавље садржи: *Резултате емпиријског истраживања*. У циљу емпиријског истраживања формиране су следеће батерије питања: исламски фундаментализам и начин испољавања у БиХ, постојање и организација терористичких колективитета у БиХ, утица исламског фундаментализма на терористичке организације у БиХ, терористички акти изведени у БиХ, начин елиминисања или смањење утицаја исламских фундаменталиста у БиХ. Подела на наведене батерије питања одражава хипотетички одвир овог истраживања.

Анализирајући дате одговоре на постављена питања, могу да се констатују одређене усаглашености већине, а негде и свих испитаника о круцијалним аспектима исламског фундаментализма у БиХ, посматраног у контексту самог постојања и егзистирања као таквог у БиХ, утицаја који је имао и који тренутно има на муслиманску популацију у БиХ, као и на политичке и друштвене односе у БиХ, на који начин се он испољава, каква му је квалитативна и квантитативна тенденција у будућности, да ли и на који начин остварује утицај на потенцијалне терористичке активности у БиХ од стране исламских терористичких организација и појединаца, те какве су актуелне мере сузбијања исламског фундаментализма у БиХ.

Наиме, иако су евидентна неслагања између испитаника у погледу интензитета утицаја исламског фундаментализма у БиХ, поготово посматраног са квалитативног аспекта, те у погледу почетака тог утицаја, од испитаника нико не спори чињеницу да су носиоци идеје исламског фундаментализма у БиХ свакако етаблирани и активни, односно да егзистирају, да реализују властиту активност, да имају одређен програм који је у сагласности са панисламистичким (фундаменталистичким) идејама, примарно усмереним на "продор ислама у Европу", као стратешки циљ који треба да се реализује кроз БиХ. У овом контексту се и посматра одсуство радикалних терористичких акта од стране исламских терористичких организација на територији БиХ, а које главни опонентни присутности ових организација у Бих наводе као главни аргумент.

Истичући да још увек нема егзактних показатеља о активностима, па и самом постојању конкретних терористичких организација у БиХ, испитаници углавном истичу да се индиректно могу извући закључци од њеном постојању. То углавном закључују о знатном броју процесуираних исламских терориста у свету који потичу или су боравили у БиХ, затим присуством муџахедина и вехабија у БиХ током рата, а од који су многи остали у БиХ и након рата, деловање разних

панисламистичких организација са потенцијалним терористичким аспирацијама...

И поред различитих приступа тумачењу постављених питања, испитаници су допринели да се изведу закључци и донесу емпиријски налази који недвосмислено потврђују основну хипотезу.

Закључак садржи синтетизована сазнања и резултате истраживања. Могу закључити да су млађи чланови исламских фундаменталистичких покрета заузели далеко радикалнији став у односу на досадашње ставове. Један од основних ставова је да шеф државе не треба да предлаже законе (иначе се проглашава узурпатором Божије власти), а ако их већ предлаже, дужност сваког муслимана јесте да га „руши“ свим средствима. Доминантна идеолошка оријентација исламских терориста јесте Ислам у његовом изворном облику (тумачење изворног облика је зависно од колективитета до колективитета). Вехабије, селафисти, шиити, сунити и други, свако на свој начин тумачи Ислам, али сви се слажу да треба живети по правилима ислама и да је ислам и закони ислама иманентан држави.

Велику опасност за стабилност БиХ представља и организовање такозваних, мини држава. Пример су вахабистички колективитети, односно њихова насеља образована на територији БиХ. Ове "мини државе" се образују ради урушавања званично признате државе БиХ, а величају "снаге" ислама, све у циљу ширења страха и стварања несигурности према свим другим нацијама. Настоји се да те "мини државе" успостављају шеријатске законе из чега произилази да на тим подручјима могу да живе само муслимани, а у догледно време да се уједине у једну државу. То би била исламска држава БиХ. Организације и агенције за спровођење закона сарађивале су током 2006. са САД по питању међународне борбе против тероризма, међутим БиХ је и даље слаба држава што терористи користе стварајући своја склоништа и чинећи БиХ потенцијалним местом за планирање терористичких операција широм Европе.

На основу елаборације истраживања у потпуности је потврђена генерална – основна хипотеза да је грађански (верски) рат у БиХ од 1992. до 1995. године, поред осталог, имао за последицу снажан уплив исламског фундаментализма. Његови носиоци (верски фанатици из више десетина земаља) остварили су огроман утицај првенствено на бошњачку младу популацију у БиХ чији припадници су после Дејтонског мировног споразума наставили да пропагирају екстремистичко схватање ислама. Због своје респектабилне бројности, солидне организованости, снажне финансијске иностране подршке и нарочито, безпреседанског повлађивања њиховом екстремистичком испољавању од стране појединих политичких личности, бошњачки националисти испољавају (остварују) негативан утицај на укупно стање у БиХ.

Може се закључити да се резултати теоријског и емпиријског истраживања у потпуности подударају, веродостојно одражавајући актуелну безбедносну ситуацију у

	БиХ, али и позитивно анимирају безбедносне агенције да са више „озбиљности“ приступе заједничком отклањању овог новог феномена названог тероризам.	
УКУПАН БРОЈ БОДОВА: 32		

г) Образовна дјелатност кандидата:

Образовна дјелатност прије последњег избора/реизбора (Навести све активности (публикације, гостујућа настава и менторство) сврстаних по категоријама из члана 21.)		
1.	Учешће на конференцијама, скуповима и едукација у иностранству	
2.	Менторство кандидата за завршни рад првог циклуса (9 пута)	
Образовна дјелатност послје последњег избора/реизбора (Навести све активности (публикације, гостујућа настава и менторство) и број бодова сврстаних по категоријама из члана 21.)		
1.	Учешће на конференцијама, скуповима и едукација у иностранству	3
2.	Менторство кандидата за завршни рад првог циклуса (18 пута)	18
УКУПАН БРОЈ БОДОВА: 21		

д) Стручна дјелатност кандидата:

Стручна дјелатност кандидата прије последњег избора/реизбора (Навести све активности сврстаних по категоријама из члана 22.)		
Шкрбић, Желимир, Пеулић, Велибор, Шарић, Борислав: "Тахограф & контрола и регулисање саобраћаја", Графид, Бања Лука, 2009. године, ISBN 978-99938-53-44-2.		
Стручна дјелатност кандидата (послје последњег избора/реизбора) (Навести све активности и број бодова сврстаних по категоријама из члана 22.)		
1.	Шкрбић, Желимир: "Савремена средства у оријентацији", <i>Безбједност Полиција Грађани</i> , година VI, број 3-4, Бања Лука, 2010. године, стр. 523-538.	2
2.	Шкрбић, Желимир, Шарић, Борислав: "Корупција као облик угрожавања безбједности, с освртом на Републику Српску", Зборник радова са научностручног скупа са међународним учешћем <i>"Методологија изградње система интегритета у институцијама на сузбијању корупције"</i> , Висока школа унутрашњих послова, Бања Лука, 2010. године, стр. 301-318 ISBN 978-99938-43-28-3	3
УКУПАН БРОЈ БОДОВА: 5		
УКУПНО: 58 БОДОВА		

Други кандидат и сваки наредни ако их има (све поновљено као за првог кандидата)

III. ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

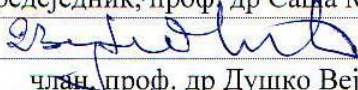
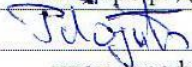
Увидом у наведене податке, Комисија констатује да пријављени кандидат предавач високе школе др Желимир Шкрбић испуњава све услове да се изабере у звање професора високе школе прописаног чланом 79. Закона о високом образовању Републике Српске, јер је провео одговарајући период у звању предавача високе школе, има објављен довољан број публикација, те научних и стручних радова. Предавач високе школе др Желимир Шкрбић је показао изузетне способности за научноистраживачки рад, изражену зрелост и смисао за наставни рад, као и одређеност за додатно усавршавање и рад са младим колегама асистентима и студентима. Такође, кандидат је у досадашњем раду исказао велику иницијативу, инвентивност, организаторске способности и одговорност на послу који обавља. На основу свега наведеног предлажемо да се Др Желимир Шкрбић изабере у звање професора високе школе за ужу научну област Организација и послови полиције, на наставном предмету Тероризам.

IV. ИЗДВОЈЕНО ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

Нема.

У Бањој Луци, 28.06.2013.године

Потпис чланова комисије:

1.
предсједник, проф. др Сања Мијалковић
2.
члан, проф. др Душко Вејновић
3.
члан, проф. др Ранко Лојић